Conjunt de fitxes
temàtiques del territori

L'Ajuntament i l'Administració Municipal

UAB Universitat Autònoma de Barcelona
Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
biblioLab
Diputació Barcelona
CC BY NC SA

L'Ajuntament i l'Administració Municipal

I P1 P2 P3 ESO

Aquest conjunt d'activitats permet apropar-se al funcionament de l'Ajuntament de Palau i comprendre millor el seu paper en l'organització de la vida comunitària. A través de propostes visuals, dinàmiques i accessibles, es convida a explorar la història, les funcions i els espais més rellevants de l'administració municipal des d'una mirada educativa.

Les primeres activitats proposen descobrir l'origen del nom de l'Ajuntament, conèixer l'evolució de la Casa de la Vila al llarg del temps i observar els elements arquitectònics més destacats de l'edifici. S'hi inclou una fitxa per acolorir la façana, afavorint l'atenció al detall i la connexió amb l'entorn.

Tot seguit, es treballen les funcions principals de les persones que tenen responsabilitats en el govern municipal, com l'alcaldia o el Ple de l'Ajuntament, i les decisions que es prenen en aquests espais. També s'hi aborden les competències que té el consistori i els serveis que ofereix a la comunitat.

Finalment, es proposa identificar la ubicació de l'Ajuntament dins del municipi, així com d'altres edificis públics rellevants, integrant una perspectiva geogràfica i relacional del territori.

Les activitats es poden adaptar a diferents contextos educatius i nivells d'aprenentatge. Estan dissenyades per fomentar l'observació, el pensament crític i el coneixement de l'entorn més proper, facilitant una comprensió activa del govern local.

ÍNDEX D'ACTIVITATS

V8	Ubicació geogràfica	3
V11	Espais i edificis importants	5
V4	Pinta la Casa de la Vila	7
V1	Una cadira per a cada activitat	8
V5	On es prenen les decisions de l'Ajuntament?	10
V6	Què és un ple i qui hi participa?	11
V12	Serveis i tasques municipals	12
V10	Què fa l'Ajuntament?	14
V9	Els canvis de la Casa de la Vila	15
V2	Noms de la vila: Topònims	16
V3	Eix cronològic de la Casa de la Vila	18

Guia d'activitats del projecte socioeducatiu «El dimoni i les pedres» - Segona edició (2025)
Autora: **Paloma Valdivia Vizarreta @hurukuta**
Correcció i revisió: **Laura Carbonero Sánchez** i **Verónica Valcarce de Veer**
Publicació: **Ajuntament de Palau-solità i Plegamans**
Disseny gràfic i maquetació: **Silvia Calavera**
Primera edició: 2020

Aquest document està disponible a Internet de forma resumida i amb l'opció de descarregar el text completa: https://ddd.uab.cat/record/317819

Aquesta publicació ha estat realitzada amb el suport financer de BiblioLab, programa de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona, la col·laboració de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans, dins del Conveni entre l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Reconeixement – No Comercial – Compartir Igual (by -nc -sa) o CC by -nc -sa : No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original. Això no implica que la persona que té els drets la pugui utilitzar amb finalitats comercials; només s'aplica la restricció a la resta de persones.

Ubicació geogràfica

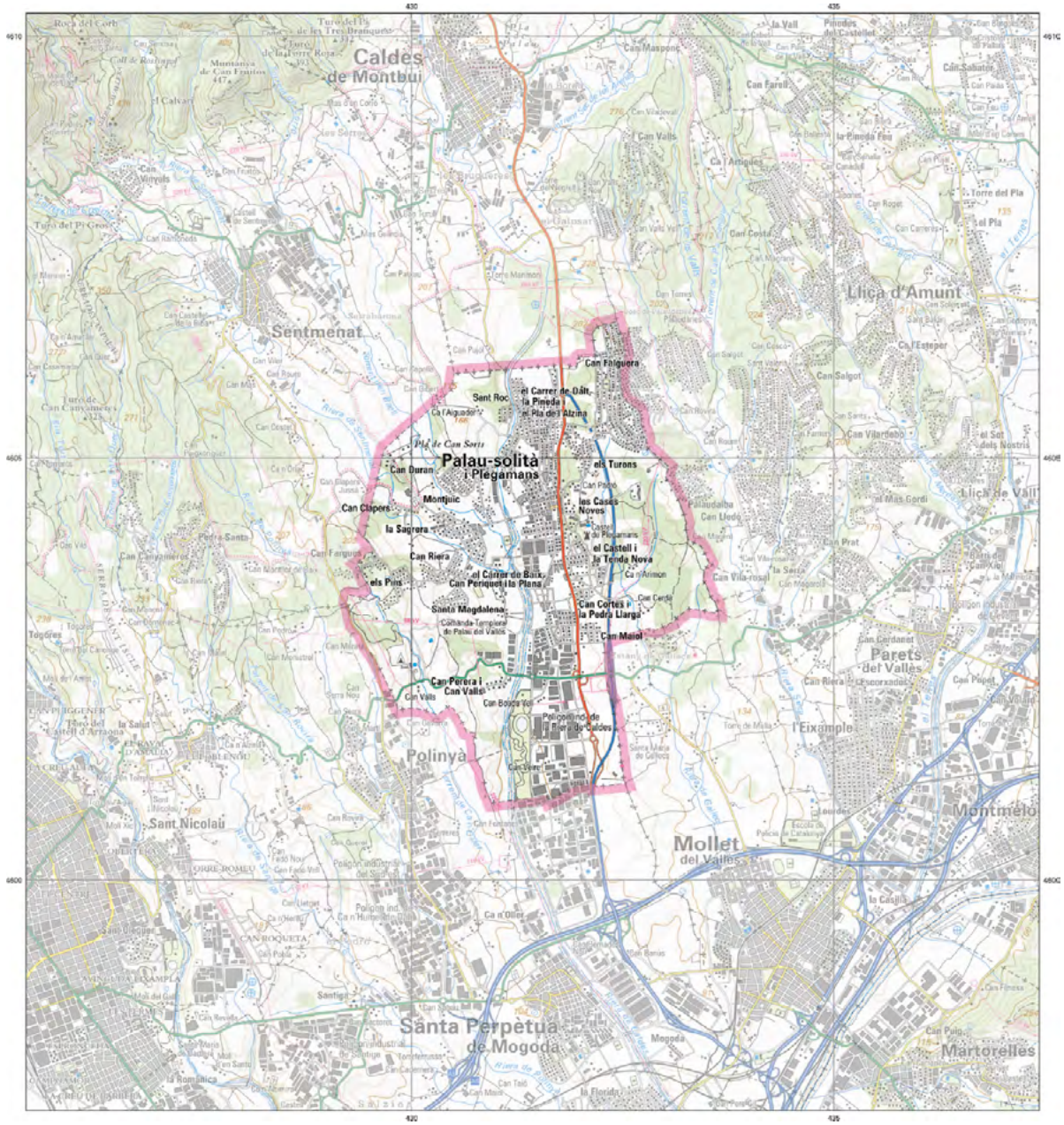
Palau-solità i Plegamans és a la comarca del Vallès Occidental i limita amb el Vallès Oriental.

El terme municipal limita al nord amb Caldes de Montbui al nord-est, amb Lliçà d'Amunt a l'est, amb Lliçà de Vall al sud-est, amb l'espai natural de Gallecs (Mollet del Vallès) al sud, amb Santa Perpètua de Mogoda al sud-oest, amb Polinyà, i al nord-oest, amb Sentmenat.

Mapa guia: **Vallès Occidental**

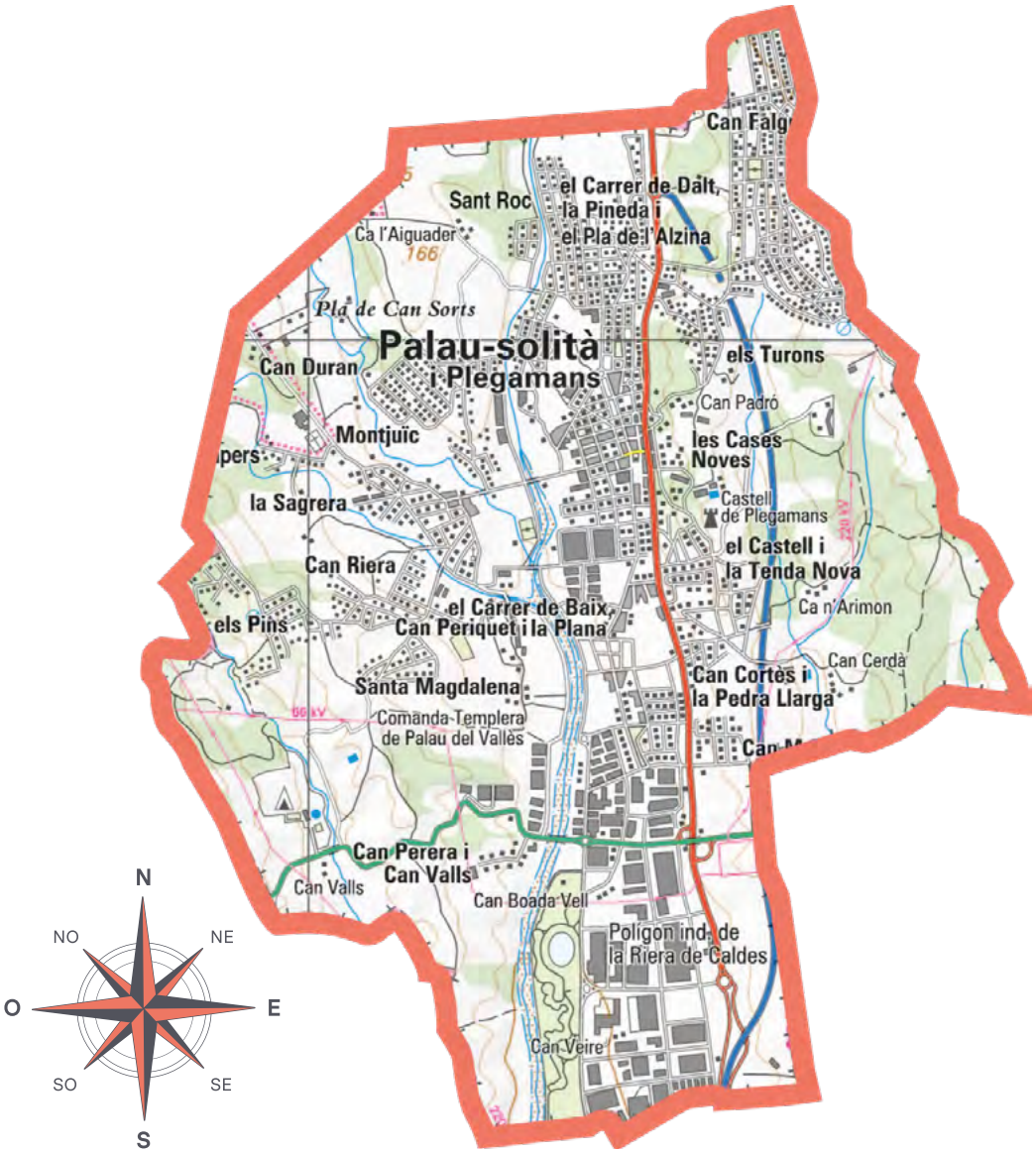
Ara, situa'ls al mapa!

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona · CC BY NC SA
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Ubicació geogràfica

Escriu el nom dels Ajuntaments o espais naturals amb els quals limita l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans. Pots utilitzar la rosa dels vents, la figura amb forma d'estrella que tens a la part inferior esquerra del mapa.

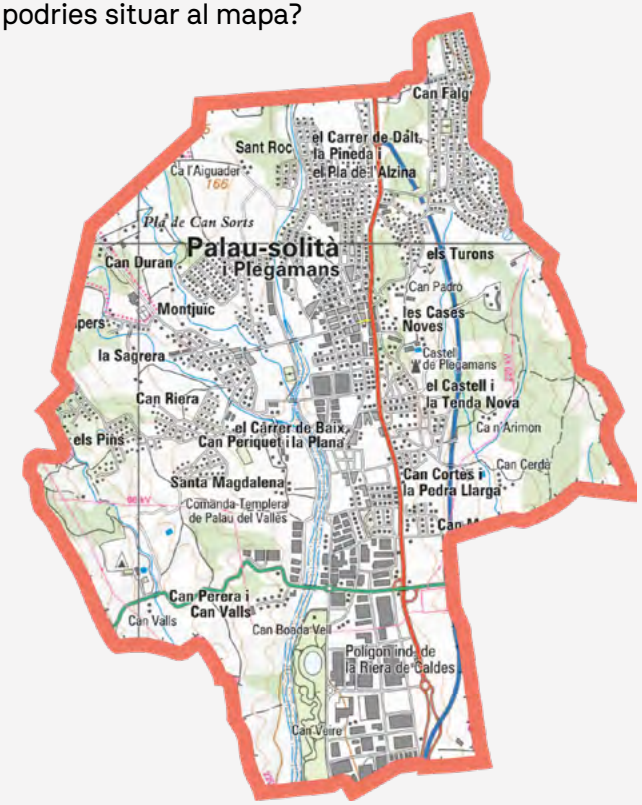

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Espais i edificis importants

Cadascun dels següents codis mostra un vídeo amb alguns dels espais i dels edificis més representatius de Palau-solità i Plegamans. Els podries situar al mapa?

Recomanacions turístiques de l'Eloi Cordomí a Palau-solità i Plegamans

Des de Palau-solità i Plegamans descobrirem quines coses no ens podem perdre quan visitem la població. Farem un recorregut en clau turística pels racons més emblemàtics d'aquesta població amb el meteoròleg de TV 3 Eloi Cordomí.

20/03/2014

Història del carrer del Filiprim i la vaca

El mestre Josep Maria Bachs, que ha mort als 70 anys, sempre parlava de Palau de Plegamans al mític programa Filiprim i nosaltres l'hem recordat amb l'alcalde d'aquella època, Joan Payola.

17/11/2014

Vida animal amb Martí Boada

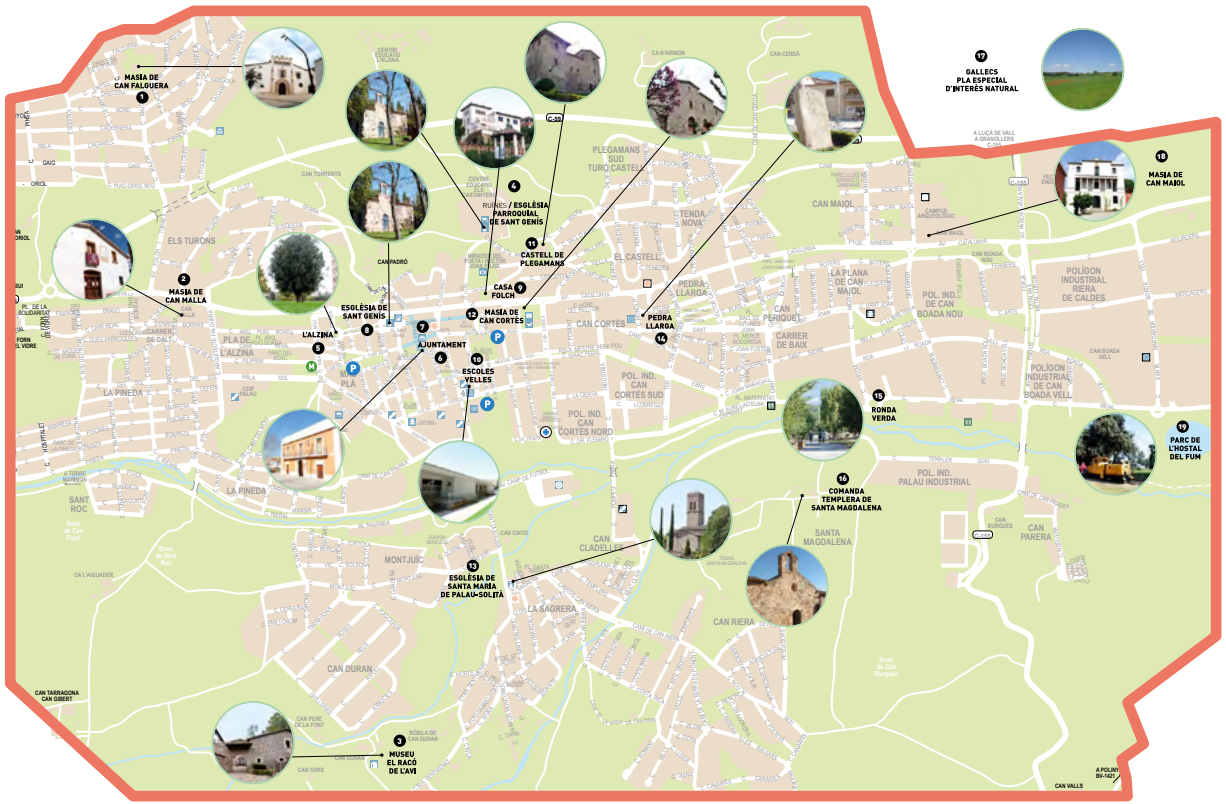
El nostre naturalista Martí Boada ens portarà fins al terme municipal de Palau-solità i Plegamans per mostrar-nos la recuperació d'un ecosistema. Un antic abocador situat entre un polígon industrial i la riera de Caldes és ara un ecosistema amb molta vida. Veurem uns esplugabous remullant-se, un bon senyal de l'estat de salut del paisatge.

14/04/2010

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Espais i edificis importants

Aquí tens un mapa de Palau-solità i Plegamans. Localitza els noms dels espais i dels edificis més significatius del municipi. Escriu cada nom al costat del número que hi correspongui.

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____
6 _____
7 _____
8 _____
9 _____
10 _____
11 _____
12 _____
13 _____
14 _____
15 _____
16 _____
17 _____
18 _____
19 _____

Escriu els números que corresponen a masies.

_____

Escriu els números que fan referència a esglésies.

_____

CC BY NC SA

Pinta la Casa de la Vila

Què creus que podríem afegir o canviar a la façana de l'Ajuntament per fer-la més bonica i més sostenible?
Pinta la façana de la Casa de la Vila com més t'agradi. Explica la teva proposta!

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Una cadira per a cada activitat

Sovint no parem atenció a l'aspecte que tenen els objectes que formen part del nostre dia a dia. Per exemple, sabies que la forma de les cadires és molt important? Hi ha una cadira adequada per a cada tipus d'activitat.

El disseny i la forma de cada cadira varia segons la seva utilitat o funció. Hi ha molts tipus de cadires i per a molts propòsits diferents, com la cadira d'escriptori. Hi ha cadires més maques, més toves, etcètera. Hi ha cadires que ens fan pensar en moments i emocions determinats. Per exemple, la cadira del dentista!

Escriu les coses que faries si estiguessis assegut a cadascuna d'aquestes cadires. Pensa en les seves diferències i semblances.

1

2

3

4

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona · CC BY NC SA
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Una cadira per a cada activitat

No totes les cadires són iguals.

La imatge mostra la cadira central de la sala de plens del nostre Ajuntament. En aquest cas, és la cadira de l'alcalde o l'alcaldessa.

FES SERVIR ELS CINC SENTITS

Escriu cinc coses que faries si estiguessis assegut/asseguda en aquesta cadira. És a dir, si fossis l'alcalde o l'alcaldessa de Palau-solità i Plegamans.

NO ET CENSURIS!

FES-HO RÀPID

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

On es prenen les decisions de l'Ajuntament?

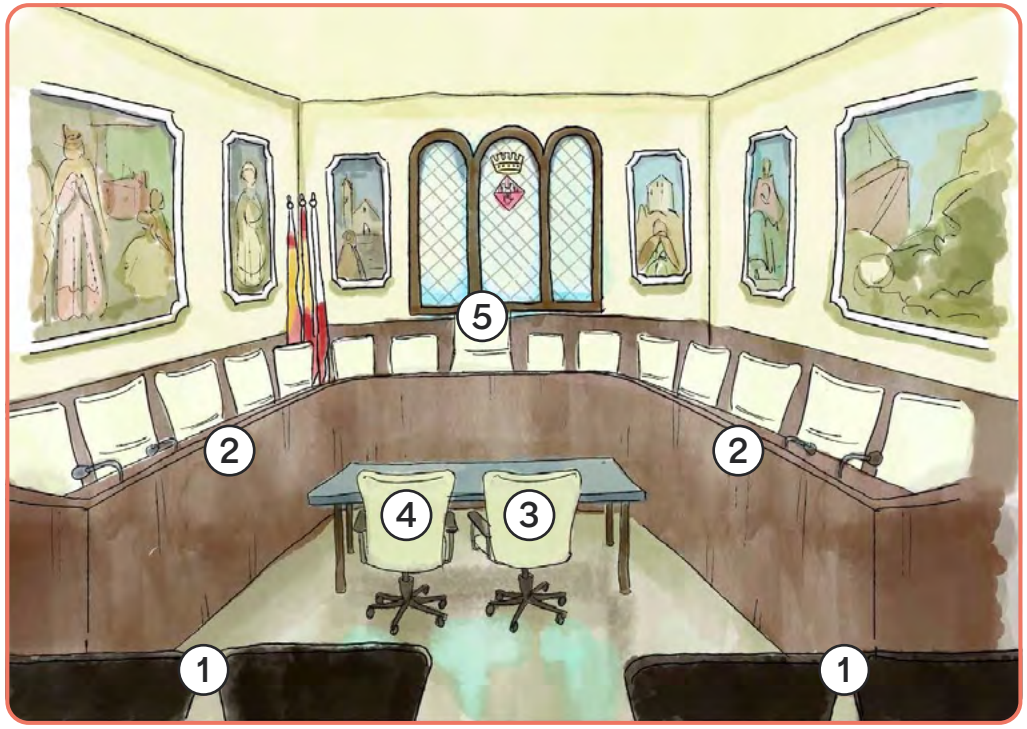
- Les decisions de l'Ajuntament les pren el Ple municipal.
- El Ple municipal és l'òrgan de govern amb la màxima representació política dels ciutadans i les ciutadanes de la vila.
- A Palau-solità i Plegamans està integrat per regidores i regidors escollits democràticament i està presidit per l'alcalde o l'alcaldessa.
- Es reuneixen a la sala de plens per debatre i prendre decisions sobre la ciutat.
- Les persones que assisteixen als plens municipals són l'alcalde o l'alcaldessa, els regidors i regidores, l'interventor o interventora, el secretari o secretària, i el públic que vulgui ser-hi.

Competències d'un Ajuntament

Ple municipal. Àudios complets

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Què és un ple i qui hi participa?

Aquesta és la sala de plens i és dins de la Casa de la Vila. És el lloc de reunió dels regidors i les regidores que, presidits per l'alcalde o l'alcadessa, tenen com a funció la presa de decisions sobre qüestions relacionades amb la ciutat. Recorda que els plens municipals són públics!

Observa el dibuix i escriu a l'esquerra de cada càrrec el número de la cadira que et sembla que ocupa a la sala de plens.

- ◯ ALCALDE / ALCALDESSA
- ◯ SECRETARI / SECRETÀRIA
- ◯ REGIDORS / REGIDORES
- ◯ INTERVENTOR / INTERVENTORA
- ◯ PÚBLIC

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Serveis i tasques municipals

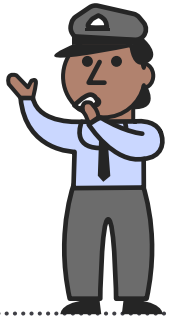
Marca amb una X les tasques o serveis que creus que són responsabilitat de l'Ajuntament.

○ Mantenir els parcs i jardins del poble nets i ben cuidats

○ Obrir una botiga de roba

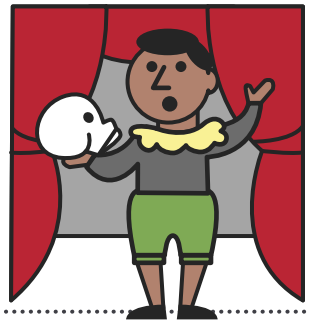
○ Controlar el trànsit als carrers del poble

○ Construir escoles i contractar el professorat

○ Fer la neteja dels carrers, la recollida de les escombraries i el tractament dels residus

○ Oferir una cartellera de teatre

○ Tenir mitjans de comunicació locals, com ara una ràdio o un butlletí

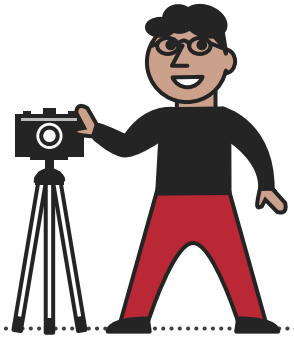

○ Organitzar mercats, escorxadors (control del cicle de la carn) i fires

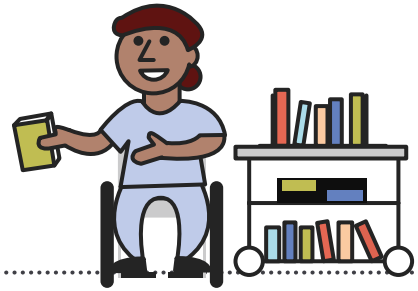
UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona
Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans. Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta
Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Serveis i tasques municipals

Marca amb una X les tasques o serveis que creus que són responsabilitat de l'Ajuntament.

- [ ] Promoure el funcionament d'associacions culturals, socials i esportives

- [ ] Tenir una biblioteca pública

- [ ] Pintar les cases dels ciutadans i les ciutadanes

- [ ] Coordinar el Cos de Bombers

- [ ] Organitzar la Festa Major

- [ ] Portar l'aigua fins a les cases i fer el manteniment del clavegueram

- [ ] Gestionar l'Escola Municipal de Música

- [ ] Jutjar els i les delinqüents

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans. Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta
Amb el suport de l'Ajuntament. Àrea de Serveis pedagògics per a escoles. Ajuntament de Martorell

Què fa l'Ajuntament?

I tu, què faries? Imagina que pots participar en les iniciatives de l'Ajuntament. Quines competències o temes et criden més l'atenció? Per què?

URBANISME I TERRITORI

HABITATGE

SERVEIS BÀSICS COMUNITARIS

EQUIPAMENTS

SEGURETAT I PROTECCIÓ CIVIL

PROTECCIÓ CONTRA INCENDIS

EDUCACIÓ

MOBILITAT I ORGANITZACIÓ VIÀRIA

ACTIVITATS ECONÒMIQUES

MEDI AMBIENT

AIGUA POTABLE

FIRES I MERCATS

TURISME

SALUT PÚBLICA

CEMENTIRIS

ACTIVITAT ESPORTIVA

CULTURA

TIC I SMARTCITY

PARTICIPACIÓ

PATRIMONI

VIA PÚBLICA

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Els canvis de la Casa de la Vila

A tots els pobles i ciutats hi ha un Ajuntament. També se l'anomena Casa de la Vila o Casa consistorial.

En aquest edifici es decideixen aspectes importants per a la convivència del conjunt de veïns i veïnes.

Saps què? A l'edifici del nostre Ajuntament, s'hi han fet diverses modificacions al llarg del temps, i no sempre s'ha utilitzat com a Casa de la Vila.

Investiga quins usos ha tingut.

Escaneja aquest codi QR per trobar la resposta. La trobaràs a la pestanya "Història" del lloc web.

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Noms de la vila: Topònims

El nom del nostre Ajuntament no ha estat sempre el mateix.

• Palacio Salathan (segle X): aquest és el nom històric format pel mot llatí palatium , 'palau', i Salathan , que suggereix un origen aràbic incert.

• Plegamans també s'esmenta en la documentació antiga (segle X) i sembla la forma aglutinada de plega mans , potser amb caràcter de sobrenom.

• L'origen de la localitat data del segle XVIII, de la unió de dos nuclis, Plegamans i Palau solità. El topònim de Palau solità el trobem al cartulari del monestir de Sant Cugat per primer cop l'any 955, i el de Plegamans, des del 962. Palau-solità i Plegamans ha estat format històricament per dos nuclis de població o dues parròquies: d'una banda, Palau solità, i de l'altra, Plegamans. Ambdós noms s'han mantingut al llarg dels anys amb petites variacions.

Pinta els diferents noms que ha tingut el nostre poble.

PALACIO SALATHAN

PLEGA MANS

Palau Solitar

Palau Solitar i Plegamans

16

Plegamans

Palau de Plegamans

Casa de la Vila

Casa bila

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Noms de la vila: Topònims

• L'any 1939, just acabada la Guerra Civil, i més concretament el 5 de març, el president de l'anomenada Comisión Gestora del Ayuntamiento combina els noms de les dues parròquies, ja que «solo condiciona a crear rencillas entre los vecinos y entorpecer la labor del municipio». Així doncs, proposa que passi a anomenar-se Palau de Plegamans. El 22 d'agost del mateix any, el nou nom del municipi esdevé oficial.

• El 17 de maig de l'any 2000, 61 anys després, el nostre poble torna a canviar de nom. El Ple municipal va aprovar el canvi novament a Palau-solità i Plegamans. Tot i això, els dos noms van conviure durant quatre anys.

Crea una línia de temps que representi els canvis de nom del municipi.

Resolució de 2 de maig de 2000, per la qual es dona conformitat al canvi de nom del municipi de Palau de Plegamans, que passa a denominar-se Palau-solità i Plegamans.

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta

Eix cronològic de la Casa de la Vila

Aquest codi QR et donarà informació (Viquipèdia) per completar la línia cronològica de les cinc modificacions.

Descriu cinc modificacions que s'han realitzat a l'edifici des de la foto en blanc i negre, a inicis del segle XX —quan a la primera planta de l'edifici funcionava l'escola pública—, fins a l'estat actual de l'edifici.

2010

1908

1868

1698

1440

UAB Universitat Autònoma de Barcelona · Ajuntament de Palau-solità i Plegamans · biblioLab · Diputació Barcelona

Caixa d'experiències educatives locals. Recorreguts lúdics i materials creatius pel patrimoni de Palau-solità i Plegamans Elaborat per Paloma Valdivia @hurukuta